

Калі ў Вашым доме пасялілася калонія кажаноў, ці вы знайшлі жывёлу на балконе ці ў пад'ездзе, неабходна выканаць наступнае:

1.Звязацца са спецыялістамі (кантакты глядзі ніжэй);

2.Пазбягаць дзеянняў, якія могуць патурбаваць жывёл;

3.Ні ў якім выпадку не дапускаць кантакту свойскіх жывёл з кажанамі;

4.У выпадку перыядычных залётаў кажаноў у жылыя памяшканні неабходна ізаляваць гэтыя памяшканні, то бок заклаці ўсе магчымыя адтуліны і шчыліны, праз якія кажаны залятаюць у дом. Гэта проста зрабіць з дапамогай мантажнай пены. Калі жывелы перыядычна залятаюць праз вокны ці форткі, трэба завесіць іх маскітнай сеткай, альбо зачыняць на ноч.

УВАГА: ні ў якім выпадку не закладвайце лёгкую адтуліну калоніі (гэта адтуліна, праз якую ўсе жывёлы вылезаюць увечары на паляванне). Гэта прывядзе да гібелі ўсёй калоніі разам з дзіцянятамі.

Мы спадзяемся, што гэтыя матэрыялы зацікавілі Вас і крыху дапамогуць Вам адкрыць для сябе таямнічы і загадкавы свет нашых начных сяброў. Памятайце, што кажаны – гэта неад'емная, карысная і безабаронная частка нашага Сусвету. Толькі разам прыклаўшы свае намаганні мы здолеем захаваць і перадаць нашу агульную прыродную спадчыну сваім нашчадкам. Яна таго вартая!

Тэкст Аляксей Шпак. Фота Ягор Яцюк, Андрэй Шымкевіч

Калі Вам патрэбна дапамога ці проста Вы зацікавіліся кажанамі, калі ласка звяртайцеся па гэтых кантактах:

Аляксей Шпак ДНБА "НПЦ НАН Беларусі па біярэсурсах"

e-mail: dverg@mail.ru

www.vk.com/kazhany_by

www.facebook.com/Kazhany.by

Тэлефон: +375 29 213 92 57

Грамадская арганізацыя
"Ахова птушак Бацькаўшчыны"

(8017) 263-06-13

(8029) 223-06-13

(8029) 101-68-87

info@ptushki.org

[www.fb.com/APB.BirdLife.Belarus](https://www.facebook.com/APB.BirdLife.Belarus)

www.vk.com/ptushki

www.twitter.com/ptushki

220114, г.Мінск, вул. Парніковая, д.11, пам. 4

www.ptushki.org

Рэгіянальны экалагічны цэнтр для Цэнтральнай і Усходняй Еўропы не нясе адказнасці ў прамой ці ўскоснай форме за шкоду, нанесеную ў выніку якой-небудзь дзейнасці сваіх грантаў. Меркаванні, выкладзеныя ў публікацыях, не абавязкова адлюстроўваюць палітыку або меркаванні гэтай установы.

Грамадская арганізацыя
"Ахова птушак Бацькаўшчыны"
www.ptushki.org

Таямнічыя

Суседзі

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER

SWEDEN

КАЖАНЫ – ЦІКАВЫЯ І ТАЙМНІЧЫЯ СУСЕДЗІ

Большасць звяротаў людзей да спецыялістаў тычыцца менавіта залётаў, альбо пасялення калоній жывёл у жылых ці службовых памяшканнях. Калі такі выпадак адбыўся з Вамі, патрэбна ведаць некалькі правіл, якія дапамогуць і Вам і звярку, які апынуўся ў стрэсавай сітуацыі:

КАЛІ ДА ВАС ПРЫЛЯЦЕЎ КАЖАН

1. ПАМЯТАЦЬ, што кажаны – гэта жывёлы, якія знаходзяцца пад пагрозай знікнення. Ён відаў кажаноў занесена ў Чырваную кнігу Беларусі;

2. НЕ ПАНІКАВАЦЬ. Памятайце, што кажан не мае намеру нанесці Вам шкоду і для яго гэта сітуацыя значна больш стрэсавая, чым для Вас;

3. ВЕДАЦЬ, што кажаны а ні ў якім выпадку не праяўляюць агрэсію і не нападаюць на чалавека, ці свойскіх жывёл;

4. Калі залёт адбыўся ў цёплую пару года, проста дачакайцеся вечара і расчыніце вокны. Пасля заходу сонца кажан сам пакіне Ваш дом;

5. Ні ў якім выпадку не спрабуйце спаймаць звярка, таму што Вы можаце яго траўмаваць. Акрамя таго, уцякаючы ад Вас, жывёла можа забіцца ў цяжкадаступнае месца. Гэта можа прывесці да яго гібелі і ўскладніць сітуацыю для Вас;

6. НЕ ДАПУСКАЙЦЕ кантактаў кажана са свойскімі жывёламі. Звычайна гэта прыводзіць да абаюдных параненняў;

7. Калі ўсё ж такі ўзнікла неабходнасць узяць кажана ў рукі (напрыклад жывёла знаходзіцца на падлозе) **НЕАБХОДНА РАБІЦЬ ГЭТА ТОЛЬКІ Ў ПЛОТНЫХ ПАЛЬЧАТКАХ**, таму што еўрапейскія віды кажаноў могуць пераносіць некласічны вірус шаленства. Трэба ведаць, што заразіцца гэтым тыпам шаленства Вы можаце толькі праз укусы хворай жывелы. Іншых шляхоў пераносу віруса ад кажана да чалавека не адзначана. Памятайце, што нават хворыя на шаленства кажаны на праяўляюць агрэсіі да чалавека і свойскіх жывел. Але, калі ўсе такія адбыўся ўкус – тэрмінова звярніцеся ў раённы антырабійны кабінет і прайдзіце вакцынацыю. Пры адсутнасці пальчаткаў, трэба акуратна накрыць кажана будзь-якой каробкай, падсунуць пад каробку плотны ліст паперы ці картону і вынесці жывелу на вуліцу. Ні ў якім выпадку не скідвайце яе з вакна ці з балкона – кажан можа ўпасці на зямлю і стаць здабычай драпежнікаў. Лепш за ўсё акуратна пасадзіць яго на ствол дрэва ці якую-небудзь вертыкальную паверхню і пасля гэтага упэўніцца, што жывёла адляцела.

КАЛІ КАЖАНЫ ПАСЯЛІЛІСЯ Ў ДОМЕ

Звычайна калонія кажаноў, якая пасялілася ў будынку ў летні перыяд, з'яўляецца мацярынскай, то бок прадстаўляе з сябе згуртаванне дарослых самак з дзіцянятамі. Такія калоніі засяляюць добра праграваемыя часціны будынка, напрыклад гарышчы. Роды ў кажаноў праходзяць напрыканцы чэрвеня. Потым, цягам ліпеня, адбываецца рост і развіццё дзіцянят. Самкі з дзіцянятамі ў гэты час вельмі ўразлівыя і ўсялякі непакой можа прывесці да гібелі нованарожаных. Пачынаючы з сярэдзіны жніўня калоніі пакідаюць свае летнія сховішчы.